

IRODALOM.

I. Lapszemle.

Az erdei utak kiépítése és a faarak. Egy német erdőgazda abból az alkalomból, hogy a német kormány a „danzigi kormányzókerület hegyvidéki erdőgondnokságaiban, az uthálózat kiépítéséről és azoknak a faárokra való hatásáról“, a német erdészegylet hetedik közgyűlésén részt vett tagok között egy füzetkét köröztetett, igen érdekes adatokat tesz közzé a „Deutsche Forstzeitung“ ezidei márczius havi füzetében; előrebocsátván, hogy adatai többféle vizsgálatnak átlagszámai, de így is eléggé bizonyítják, hogy a faarak emelkedésének legbiztosabb eszköze: az erdei utak kiépítése.

A közlő számításainak eredményei a következők:

Az 1892—1906. évekre eső időszakban az erdei utak kiépítésére és karbantartására hektáronként 0.65 Mk használtatott föl, vagyis egészen 68.697 ha-nál évenként (68.697×0.65) 45.000 Mk. Evvel szemben az évi bevétel átlagban 172.000 Mk-val szaporodott. Levonva ebből az utépitésre évenként fordított 45.000 Mk., marad évi bevételi többlet $(172.000 - 45.000)$ 127.000 Mk.

Ebből látni már, hogy az erdei utak kiépítése milyen haszonnal jár. De ez még nem minden. Az állampénztár nagyobb bevételein kívül még az erdőmunkával foglalkozók részére is alkalom szolgáltat ahhoz, hogy többet keressenek, mert ezeknek nemcsak az utépitésre fölhasznált összeg esik a javukra, de az is bizonyos, hogy a magasabb munkabéreket is könnyebben kapják meg magas faáraknál, mint az alacsonyaknál, annál inkább, mert a dorong és galyfa magasabb áraiból eredő több bevétel a főnti számadásnál figyelembe nem is vétetett.

Az erdei utak kiépítése továbbá visszatartja a munkásokat a kivándorlástól. Sajnos, hogy a munkások egy része ezen több keresletnek nagy részét sör és egyéb szeszes italokra költi el; de azért vannak olyanok is, akik azt szépen félreteszik vagy gyümölcsözőleg, okosan használják föl.

K. T.

Oroszország fatermelésének kiterjedése. Már hosszabb idő óta az irányzata külföldi fanemekkel való üzletben általában szilárd. Ugyanez áll az Oroszországból és Svéd- s Norvégországo kból behozott fűszeráruról is.

Az Oroszországban lefolyt háboru és a zavargások a fater-

més kivitelére nem volt valami nagy hatással. Bremen felé a Wezeren pl. az 1905. évben 23.445 Standard fa vitetett ki, míg 1904. évben csak 19.422 Standard szállított be: (Standard = $4.66 m^3$). Oroszország ama erdőterületeihez, melyekből fát nagyobb mennyiségben külföldre szállítanak, az Ural-hegység lejtői is tartoznak, honnan hosszú kocsin vagy több napig tartó vasuti szállítás útján viszik a fát északnak, a Fehér-tenger felé! Ujabban az orosz nagy-faiparosok a Közép-Ural vidékén elterülő erdők feltárására fordítják figyelmüket, hova nagyszámban küldik képviselőiket. Különösen az Ural-hegység keleti tájait, az ázsiai Tjumen város környékét keresik föl. Az ottani fapiaczon vett s a tobolszki kerületből származott 360.000 db. rönköt azelőtt a Tura folyón tutajozták le. Ennek a fának értéke közel 7 millió koronát tett ki.

A Tjumen városba hozott faanyag felét a környéken lévő fűrészek dolgozzák fel, több mint egy harmadát a környékbeli vasutak használják el. A feldolgozott, mintegy 200.000 db. törzsnek a felét az Ural tájékán és Nyugat-Szibériában lévő nagyobb piacokon értékesítik, míg a másik felét Archangelszken keresztül a külföldi piacokra szállítják. A szállítás nehézségeire és távolságára való tekintettel persze csak a legkiválóbb választékokat, u. m. épélü gerendákat, léceket, hosszfákat, deszkát, dongát stb. és újabb időben kisebb mennyiségű árboczfát is szállítanak. Azelőtt a Tjumenig vizen szállított fa vasuton Jekaterinenburgon, Permen át a Dvina mellett fekvő Kotlas-ig, innen ismét vizen a Fehér-tengerig szállított. Az Ural keleti lejtőjén elterülő Bogoslawski városig vezető vasut és onnan az Ural-hegység leggazdagabb erdőségéig az ugynevezett Pawdin erdőig nyuló szárnyvasut kiépítése után a fának a kivitele még hatalmasabb arányokat fog ölteni és más irányban fog lebonyolítatni. A fának Tjumen városig való letutajozása ugyanis már szükségtelenné fog válni s a szállítás a Bogoslawskiról vezető vasuton Kotlas város s onnan Archangelszk felé fog történni. Az említett Pawdin-féle erdőkben már építik is a fűrészeket, vasutakat és az utakat. Az északrai származó faanyag jó tulajdonságai Archangelszk fakereskedelmét újabb időben jelentékenyen föllendítették. Fabörzét is alapítottak, ezenkívül a fakereskedők és faiparosok is szövetséggé alakultak. Archan-

gelszk város kikötőjéből a külföldre 1862-ben 134.000 Standard, 1890-ben 366.000, 1900-ban 1,240.000 és 1905-ben 1,590.000 Standard fát vittek ki. Azelőtt a külföldnek szánt fát legfőképpen a Dvina mellékfolyói mellett, továbbá a tutajozható és a Fehér-tengerbe ömlő Onega és Messen folyók beömlésénél dolgozták fel. Most a fát már a termelés helyén, az Ural-hegység erdeiben készítik elő. („Deutsche Forstzeitung“) (Cs. Gy.)

KÜLÖNFÉLÉK.

A VIII. nemzetközi gazdasági kongresszus mult hó 21. és 25-ike között tartotta üléseit Wien-ben. A kongresszusról és a vele kapcsolatos ünnepegekről alábbiakban röviden beszámolunk, fenntartván magunknak, hogy a kongresszuson tartott előadásokra és a hozott határozatokra később, amikor azok hiteles szövegben rendelkezésünkre állanak, visszatérjünk.

A kongresszus tagjai első ízben a május hó 20-án este a „Kursalon“-ban tartott ismerkedési estélyen jöttek össze, amelyen 2400 jelentkezett tag közül mintegy 2000-en vettek részt, fesztenül érintkezve és csoportosulva az apró asztalok körül.

A kongresszus 21-én délelőtt 10 órakor tartotta ünnepi megnyitó ülését a parlament nagy üléstermében. Az ülést a végrehajtó bizottság elnöke *Auersperg Károly herczeg* nyitotta meg részben német, részben francia nyelven tartott beszéddel, amelyben a kongresszus tagjait szívélyesen üdvözölte. Utána *Auersperg gróf* földmivelésügyi miniszter üdvözölte a jelenlévőket az osztrák kormány nevében, tartalmas beszédben vázolvva a kongresszus feladatait. Miután még *Neumeyer* alpolgármester Wien város nevében üdvözölte a kongresszust, *Meline M.* volt francia földmivelésügyi miniszter a „Commission Internationale d'Agriculture“ nevében köszönetet mond az előkészítő-bizottságnak és az elnökség megalakítására nézve javaslatot tesz, melynek egyhangu elfogadásával az elnökség következőképen alakult meg:

Elnök *Auersperg Károly herczeg*, alelnök *Portele Károly* udv. tanácsos és tanár, *Pirks Ferencz* és *Simitsch v. Hohenblum* lovag, főelőadó *Kolowrat Lipót gróf*, főtitkár *Häusler József* tanár.